

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

57. Quidam Parochus olim quæsit à me, an qui in forma Baptismi reliquerit illas particulas, In, & dicendo: Ego te baptizo in nomine Patris, Filij, Spiritus Sancti, conficeret Sacramentum? Et si ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

De Sacram. Baptismi. Resol. LVII. &c. 37

brevidad puede acudir a ella si no es la partera, no puedo dexar de tener, que la charidad las obliga a saber la dicha forma, pues su officio es estar mas propinquas al parto, que las demas personas, y por respeto de la dicha propinquidad pueden en un punto remediar la criatura, que no perezca eternamente; y para la salud eterna della obligacion tiene saber la dicha forma. Putant igitur hi auctores, cum casus iste sit nimis frequens, ut experientia docet, & tali necessitati extrema vix possit succurri, praeterquam ab obstetrice, maxime quando puer nondum integrè est natus teneri dictas obstetrices ratione sui officij succurrere necessitati extremae; quae annexa est sapissime tali officio, ac consequenter scire formam Baptismi, saltem lingua vernacula; & modum baptizandi.

2. Sed licet haec opinio sit pia, & consulenda, tamen probabilem puto contrariam sententiam, quam tuerent Suarez in 3. part. tom. 3. dispnt. 21. sect. 6. ubi ait: Aliqui asserunt teneri feminas, quae ex officio sunt obstetrices, ad scienda ea, quae sunt substantialia ad baptismum, scilicet materiam, & formam, saltem vernacula lingua quae opinio est pia, & consulenda, tamen in rigore non video, quale sit hoc praecipuum, quia non est positivum Ecclesiasticum, ut constat, nullibi enim reperitur scriptum. Neque est naturale, quia non pertinet ad iustitiam, quia ex vi sui muneris non obligatur obstetrix, ad curandam salutem animae pueri, sed solum ad rectè cooperandum nativitati corporali ejus. Neque etiam pertinet ad charitatem, quia licet supposita necessitate pueri, teneatur quilibet illum baptizare, si potest, non tamen tenetur uniusquique esse paratus, aut instructus ad dandum baptismum, si fortasse inveniat proximum in necessitate constitutum. Ergo, neque charitas obligat obstetricem ad hujusmodi praeparationem, seu dispositionem.

3. Ad argumentum Rodriquez, & Zambrani respondetur, quod licet fortasse sapius in eo munere accidat talis necessitas, tamen rarissime evenit, vel non adeste aliquem alium, a quo possit infans baptizari, vel necessitatem esse tantam, ut non possit citò vocari, & expectari. Ergo propter rarissimum eventum non obligat charitas ad praedictam scientiam. Vide Possevin. de officio Curati, cap. 6. num. 26.

4. Nota verò, quod non solum obstetrices, & laici possunt baptizare sine ullo peccato in vernacula lingua, sed Sacerdotes peccant solum venialiter proferendo formam baptismi in lingua vulgari. Sic Nugnus in 3. part. tom. 1. q. 60. art. 8. difficult. 3. & Bonacina de Sacrament. dist. 2. q. 2. punct. 4. num. 27.

cerdotem non consecrere sacramentum, & consequenter peccare mortaliter. Sed mihi placet opinio Henriquez in summ. lib. 2. cap. 36. n. 4. Bonac. de sacrament. dist. 2. q. 2. punct. 4. n. 16. Coninch. ubi infra, & aliorum; nam relicta illa particula, in, non destruitur sensus forma. Ergo validum erit sacramentum. Probatur antecedens; nam idem omnino est sensus, sive dicas, In nomine Patris, sive nomine Patris. Immo in, videtur, tanquam per Hebraismum adungi, sicut quando dicimus, Credo in Deum, pulso, vel cano in cithara, quae phrasi Hebraea idem significant, quod Credo Deum, & cano citharà.

2. Quantum verò ad particulam, &, Vivald. in Candelabro aur. tract. de forma Baptismi, num. 11. Barthol ab Angelis in suo exam. confess. dial. 2. §. 115. Conrad. in respons. cas. conf. tom. 2. q. 84. Reginald. ubi supra, qui citat Sylvestrum, & Innocentium, putant esse de essentia formae. Et ratio est, quia personae divinae constituuntur, & distinguuntur per relationes paternitatis, filiationis, & spirationis passivae, quae quidem personae debent in forma baptismi exprimi, secundum eas maxime rationes, quibus constituuntur, & inter se distinguuntur, ad quam distinctionem indicandam particula, &, facit aliquid; ergo non est relinquenda in forma Baptismi.

3. Ego verò contrariam sequor sententiam, cum Comitolo ubi supra num. 5. & Toletò, quam sequutus est etiam Coninch. de sacrament. tom. 1. q. 66. art. 6. num. 61. & Pitigian. in 4. sent. part. 1. dist. 3. q. 2. art. 12. Nam in forma, quae caret conjunctione, &, significatur, & invocatur tota Trinitas. Ergo erit verum sacramentum; relicta enim illa particula, &, remanet adhuc integer sensus formae. Ex his igitur apparet, Sacerdotem consecrere sacramentum, si baptizaret haec forma; Ego te baptizo nomine Patris, Filij, Spiritus sancti, relinquendo particulam, in, cum, &, nam mutatio non est substantialis, nec destruit sensum formae.

4. Quantum atinet ad peccatum ratione parvitas materiae, excusarem a culpa lethali; sic Bonacina supra; sicuti etiam de omitente particulam, * enim, in forma Eucharistiae diximus supra; & licet hoc sit contra communem usum Ecclesiae, tamen si haec particula omitantur, sine scandalo, & contemptu; non erit, nisi peccatum veniale, ut in casu simili notavit Vasq. in 3. p. tom. 2. dispnt. 142. in alius ejus n. 30. & Sot. in 4. dist. 3. quonic. art. 5. §. quod si, & Ribeus de sacra. in 4. sent. dist. 3. cum summa Corona p. 4. de forma baptizandi, n. 14.

pro particula in, in to. 2. tr. 1. ex Ref. 221. §. 2. prope finem, à veris. Et secundū.

* Sup. hac particula omis, in tom. 2. tr. 2. Ref. 222. & in alius ejus nor. primae.

RESOL. LVIII.

An si quis adderet aliquid formae baptismi, dicendo, v.g. Ego te baptizo, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, & B. Virginis, vel omnium Sanctorum, consecraret sacramentum? Ex part. 2. tr. 15. & Misc. 1. Resol. 48.

§. 1. Iacobus de Grassis in suis dec. aur. pari. 2. lib. 1. cap. 3. n. 24. respondet negativè; ait enim: Additio semper vitiat Baptismum, quia forma nihil addendum est, sive detrahendum, cap. fortissime, cap. si non significatur, & cap. de Arriano, de consecr. dist. 4. & in hoc Host. in sum. concordat, dicens, quod si quis dicat, Ego te baptizo, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, &

Sup. hoc supra in Ref. 4. & lege cum per totam, & signantur ejus §. 2. & §.

RESOL. LVII.

Quidam Parochus olim quaesivit à me, an qui in forma Baptismi reliquerit illas particulas In, &c. dicendo, Ego te baptizo nomine Patris, Filij, Spiritus sancti, consecraret Sacramentum? Et si consecraret, an ita baptizando peccet mortaliter? Ex p. 1. tract. 15. & Misc. 1. Resol. 47.

§. 1. Uoad particulam in, Reginald. rem. 2. lib. 24. cap. 1. num. 30. Comitolo. in respons. moral. lib. 1. quest. 9. num. 3. Tolet. lib. 2. cap. 19. num. 1. Barthol. ab Angelis ubi infra, & alij putant, si in forma baptismi omitatur, Sa-